

Już jest! ZOBACZ powiatowy kalendarz edukacyjny na rok 2025, czekają darmowe egzemplarze [ZDJĘCIA]

data aktualizacji: 2024.12.09

Jak zawsze przed nadejściem nowego roku pojawia się kalendarz wydany przez Starostwo Powiatowe w Iławie. Tradycyjnie ma on edukacyjny charakter. Tym razem przeprowadzi nas przez nadchodzący 2025 rok, informując o ciekawostkach z pierwszego okresu życia zwierząt.

Pierwszy plakatowy kalendarz o tematyce ekologicznej został wydany przez Powiat Iławski w grudniu 2003 r. W ciągu 21 lat wiele zmieniło się w grafice i stylu publikacji, ale niezmienny jest ich edukacyjny charakter właśnie. Dla mieszkańców Powiatu Iławskiego mamy świąteczną niespodziankę – 20 wyjątkowych kalendarzy w prezencie!

Formuła kalendarza, przedstawiająca dzieciństwo dziko żyjących zwierząt nie jest prosta do zrealizowania. Tutaj w grę wchodzi etyczne aspekty wykonania fotografii i prawo, które zakazuje płoszenia zwierząt. Zakaz ten uniemożliwia prezentowanie zdjęć zwierząt w gniazdach czy norach. Takie zdjęcia jednoznacznie wskazują na bezpośrednią ingerencję i szkodliwe działanie. Czasami jednak udaje się zrobić zdjęcie bezpieczne dla zwierzęcia i na tyle ciekawe w naszym pojęciu, że warto podzielenia się jego urokiem.

Te efektowne zdjęcia z kalendarza na 2025 r. wykonali: Dariusz Cizdziel, Beata Ulanowicz, Stanisław Blonkowski, Andrzej Tetych, Tomasz Bałdyga, Maciej Rodziewicz, Grzegorz Zawrotny, Anita Witkowska i Michał Janiak.

- Opisy do zdjęć wykonał Tadeusz Markos, pracownik Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich w Jerzwałdzie. Za projekt i wydruk odpowiadała firma MKK Sp. z o.o. z Golubia-Dobrzynia, a całość koordynowała Kamilla Jacyszyn-Łachańska, dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Iławie. Edukacyjne kalendarze trafią m.in. do placówek oświatowych na terenie powiatu iławskiego.
-
-

Pierwsze 20 osób, które się zgłoszą do Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Iławie (ul. Andersa 2A) do pokoju nr 304 (III piętro), otrzyma ten wyjątkowy kalendarz z maluchami.
Zapraszamy!

Kalendarz dostarcza mnóstwa ciekawostek z pierwszego okresu życia zwierząt, życia różnego w zależności od gatunku, ale obejmującego po narodzinach kluczowe etapy, takie jak rozwój fizyczny, naukę podstawowych umiejętności czy adaptację do otoczenia. Dorastanie zwierząt w otoczeniu przyrody to naprawdę duże wyzwanie. Zmienna pogoda, drapieżnictwo, brak pożywienia i sąsiedztwo człowieka, to często elementy determinujące fakt, czy dane zwierzę osiągnie dorosłość. Na szczęście wiele z nich może liczyć na troskliwych rodziców, którzy zwiększają ich szansę na przeżycie. Na każde z tych zwierząt możemy natknąć się, spacerując po terenie naszego powiatu.

Pamiętajmy! Znalezionego przypadkowo małego, dzikiego zwierzęcia nie należy absolutnie dotykać, chwycić, ploszyć, a tym bardziej karmić. Czy każde z napotkanych młodych i nieporadnych zwierząt potrzebuje naszej „pomocy”? Nic bardziej mylnego.

Dzике zwierzęta w zadziwiający sposób ułatwiają przetrwanie sobie i swojemu potomstwu. Sarny to specjaliści w dziedzinie ochrony swojego potomstwa. Samica sarny (koza), po urodzeniu „porzuca” młode. To oraz fakt, że maluchy nie wydzielają zapachu, zwiększa ich szansę na przeżycie. Matki malucha nie zobaczymy w pobliżu, ale bądźmy pewni, że jest w zasięgu wzroku. Potomstwo odwiedza jedynie w porze karmienia, aby nie przekazać swojego zapachu znanego drapieżnikom. Jeżeli malcowi coś będzie zagrażało, koza z pewnością mu pomoże. Tak więc, jeśli podczas spaceru w lesie zobaczymy małą sarnę, wycofajmy się.

Częściej niż na młode sarny możemy natknąć się na podloty, czyli młode ptaki. Jeśli znajdziemy takie pisklę w mieście, pod drzewem, to możemy młodego ptaka wsadzić z powrotem do gniazda. Jeśli zauważymy, że gniazdo spadło z drzewa, jest uszkodzone, bądź jeśli ptak jest wyraźnie ranny, to wtedy pisklaka powinniśmy zabrać i przekazać pod profesjonalną opiekę. Inaczej postępujemy z ptakami znalezionymi w lesie, na łące bądź polu. Jeśli nie są ranne, zostawmy je.

Zabrane z naturalnego środowiska zwierzę, nawet jeśli przeżyje, często zwrócenie go naturze staje się niemożliwe. Wykarmione przez ludzi traci swój naturalny instynkt i nie jest zdolne do życia na wolności. Dlatego apelujemy do wszystkich! Zanim w odruchu serca będziecie chcieli wziąć bezbronny malucha, dobrze się zastanówcie. Oceńcie, czy zwierzę jest poturbowane bądź ranne. Jeśli nie, zostawmy je tam, gdzie jest ich dom. One tylko wydają się nieporadne i opuszczone, ale wcale takie nie są. Pamiętajmy także, że zabieranie dzikich zwierząt z ich naturalnego środowiska jest prawnie zabronione.

STYCZEŃ 2025: Samica łośia (Alces alces) z dwójką młodych. Fot. Beata Ulanowicz.

Łoś jest zwierzęciem łownym. W Polsce jednak od 10 kwietnia 2001 roku obowiązuje moratorium, czyli zawieszenie polowań i całoroczny okres ochronny. Między innymi z tego powodu udało się odbudować populację tego gatunku w wielu regionach naszego kraju.

Styczeń 2025

Samica losia (Alces alces) z dwójką młodych. Fot. Beata Ulanowicz
 Losi jest zwierzęciem towarzyskim. W Polsce jednak od 10 kwietnia 2001 roku obowiązuje monitorium, czyli zawieszenie polowań i całonocny okres ochrony. Między innymi z tego powodu udało się odbudować populację tego gatunku w wielu regionach naszego kraju.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	GRUDZIEŃ 2024																																																	
1			1 Mieczysław, Mieszko <i>Nieży Roka</i>	2 Zofia, Makary	3 Danuś, Czerwony	4 Aniel, Eugeniusz	5 Edward, Szymon	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31					
Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni																																																			
						1																																																			
2	3	4	5	6	7	8																																																			
9	10	11	12	13	14	15																																																			
16	17	18	19	20	21	22																																																			
23	24	25	26	27	28	29																																																			
30	31																																																								
2	6 Kacpik, Maciejka, Sławomir <i>Tomasz Kubiś</i>	7 Julia, Lucyna	8 Seweryn, Teofila	9 Weronika, Julia <i>Dawid Lipi, Dobrynia, Przemysław</i>	10 Janka, Witold	11 Matylda, Honorat	12 Benedykt, Ankażona																																																		
3	13 Weronika, Bogumiła	14 Feliks, Henryk	15 Piotr, Zofia	16 Stanisław, Włodzisław	17 Antoni, Andrzej	18 Piotr, Małgorzata	19 Henryk, Marzena																																																		
4	20 Fabian, Sebastian	21 Agnieszka, Jeronima <i>Dawid Babal</i>	22 Włodzisław, Anasztaz <i>Dawid Dobrowa</i>	23 Katarzyna, Rajmunda	24 Tymoteusz, Miłog	25 Paweł, Mirosław	26 Seweryn, Paulina	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1 2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni							1 2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28									
Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni																																																			
						1 2																																																			
3	4	5	6	7	8	9																																																			
10	11	12	13	14	15	16																																																			
17	18	19	20	21	22	23																																																			
24	25	26	27	28																																																					
5	27 Janka, Przemysław	28 Waleria, Rozanna	29 Zdzisław, Franciszka	30 Marcin, Marlena	31 Janka, Marcelina																																																				

Starostwo Powiatowe w Rawie
 34-200 Rawka w. Com, Władysława Andersza 2A
 tel. (079) 649 07 00, fax (079) 649 64 00
<http://www.powiat-rawski.pl>
starostwo@powiat-rawski.pl

Zespół Parków Krajoznawczych
 Powiat Rawski i Wągrowy
 ul. Władysława Andersza 2A, 34-200 Rawka w. Com, tel./fax (079) 750 85 27
<http://www.pkwk.com.pl>
zpk@wamnia.mazury.pl

LUTY 2025. Samiec dzierzby gąsiorek (Lanius collurio) z pisklęciem, tak zwanym podlotem. Fot. Stanisław Blonkowski.

Podlot to młody ptak, który słabo lata (bardziej podlatuje) i wygląda, jakby potrzebował pomocy. Jak widać na zdjęciu, rodzice najczęściej są w pobliżu. Zbliża się wiosna i powinniśmy pamiętać, że pisklęta niektórych gatunków ptaków wcześniej opuszczają gniazdo i nie powinniśmy ich zabierać rodzicom.

Luty 2025

Samiec dzierzby gąsiorek (*Lanius collurio*) z pisklęciem, tak zwanym podlotem. Fot. Stanisław Blonkowski
 Podlot to młody ptak, który słabo lata (bardziej podratuje) i wygląda jakby potrzebował pomocy. Jak widać na zdjęciu rodzice najczęściej są w pobliżu. Zbliża się wiosna i powinniśmy pamiętać, że poskłada niektórych gatunków ptaków wcześniej opuszczają gniazdo i nie powinniśmy ich zabierać rodzicom.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
5						1 Brygida, Ignacy	2 Marta, Mirosława Światowy Dzień Ochrony Wódze-Młodych
6	3 Wacław, Hipolita	4 Andrzej, Weronika	5 Agnieszka, Adam	6 Dorota, Tytus	7 Ryszard, Renata	8 Jana, Piotr	9 Cyril, Apollonia
7	10 Józef, Scholastyka	11 Ludwika, Maria Dzień Odkrywania Zielonego Łąki	12 Ewelina, Michał	13 Czesława, Katarzyna	14 Wacław, Marianna Walentyn	15 Fawstyna, Józef	16 Dorota, Józefina
8	17 Dorota, Lukasz	18 Symeon, Katarzyna	19 Krzysztof, Aneta	20 Ludwik, Ludwika	21 Eugeniusz, Fawstyna	22 Marta, Magorzata	23 Romana, Damiana
9	24 Wacław, Bogusław	25 Wiktoria, Cezary	26 Mirosława, Aleksandra	27 Gabriela, Anasztazja	28 Teresa, Maksymilian		

STYCZEŃ						
Pn	W	Śr	Cz	Pt	Sb	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

MARZEC						
Pn	W	Śr	Cz	Pt	Sb	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Stowarzyszenie Powiatowe w Rzeszowie
 34-200 Rzeszów, ul. Gen. Władysława Andersza 2A
 tel. (017) 649 07 00, fax (017) 649 64 00
<http://www.powiat-rzeszowski.pl>
stowarzyszenie@powiat-rzeszowski.pl

Zespół Parków Krajoznawczych
 Powiat Rzeszowski i Węgielnicy Dywielicki
 ul. Władysława 62, 34-230 Zabawa, tel./fax (017) 750 85 27
<http://www.pkw-rzeszowski.pl>
zpk@warszawa-mazury.pl

MARZEC 2025. Borsuk europejski (*Meles meles*) ze szczeniakiem. Fot. Beata Ulanowicz.

Borsuk wbrew wcześniejszym sądom jest zwierzęciem towarzyskim, skłonny do zabawy z towarzyszami, czy młodymi. Jest też bardzo czujny i ostrożny, aktywny głównie nocą. Pomimo że nie należy do najszybszych zwierząt, to zaatakowany broni się bardzo skutecznie.

Marzec 2025

Borsuk europejski (Meles meles) ze szczeniakiem. Fot. Beata Ulanowicz
 Borsuk wbrew wizerunkowi sądom jest zwierzęciem towarzyskim, skłonym do zabawy z towarzyszami, czy młodymi. Jest też bardzo czujny i ostrożny, aktywne głównie nocą. Pomimo, że nie należy do najszybszych zwierząt, to zaatakowany broni się bardzo skutecznie.

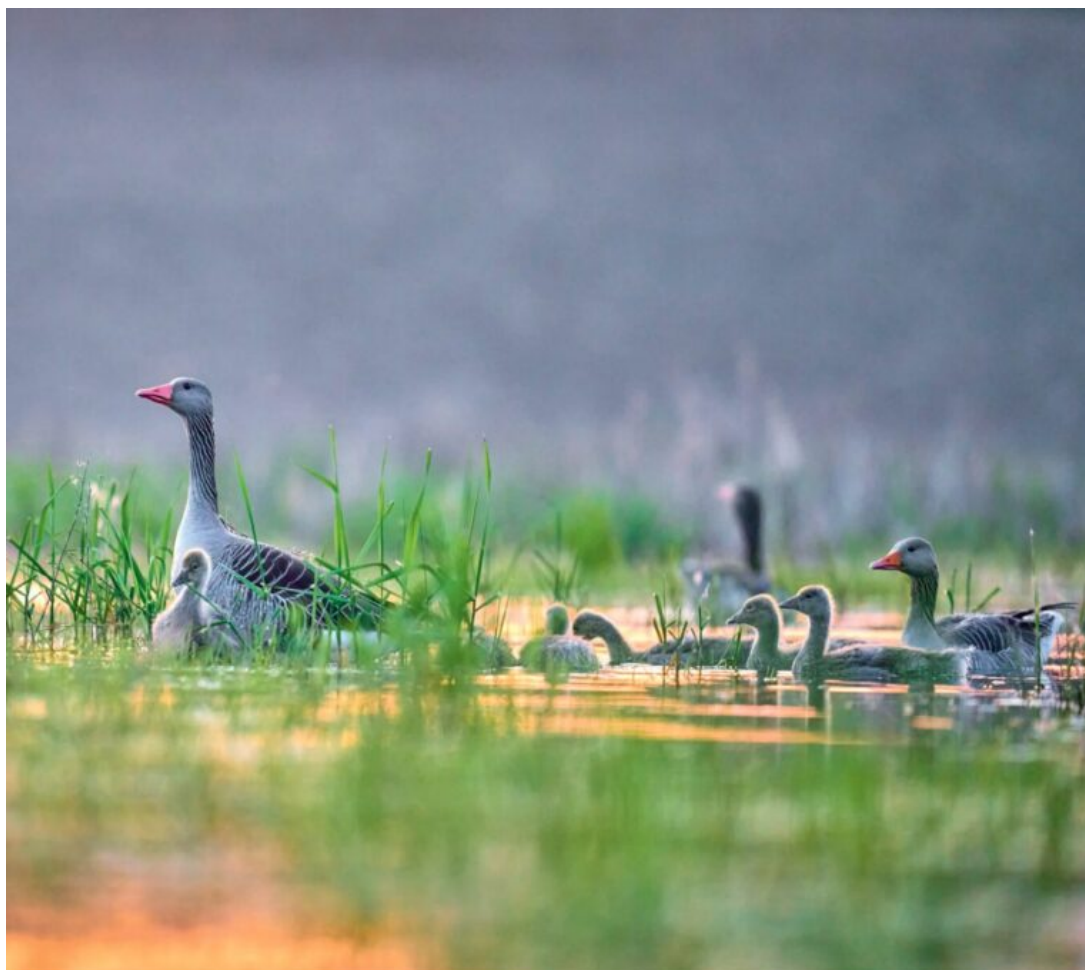
Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	LUTY						
9						1	2	Fr	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni
10	3	4	5	6	7	8	9	3	4	5	6	7	8	9
11	10	11	12	13	14	15	16	10	11	12	13	14	15	16
12	17	18	19	20	21	22	23	17	18	19	20	21	22	23
13	24	25	26	27	28	29	30	24	25	26	27	28		
14	31							28	29	30				

Starostwo Powiatowe w Rzeszowie
 34-200 Rzeszów, ul. Gen. Władysława Andersza 2A
 tel. (017) 649 07 00, fax (017) 649 64 00
<http://www.powiat-rzeszowski.pl>
starostwo@powiat-rzeszowski.pl

Zespół Parków Krajoznawczych
 Powiat Rzeszowski i Węgiel Dąbrowski
 ul. Żwirki i Wigury 62, 34-230 Zabawa, tel./fax (017) 750 85 27
<http://www.pkwrtm.pl>
zpk@warszawa.mazury.pl

KWIECIEŃ 2025. Gęgawy (Anser anser) z pisklętami. Fot. Andrzej Tetych.

Gęgawa uważana jest za przodka gęsi domowej. Kiedyś bardzo płochliwa, obecnie coraz częściej spotykana w pobliżu siedzib ludzkich. Jest to ptak bardzo rodzinny i opiekuńczy w stosunku do swoich piskląt. Jesienią rodziny zbierają się w stada. Młode pod przewodnictwem rodziców lecą na zimowiska.

Kwiecień 2025

Gęświsy (Anser anser) z piskletami. Fot. Andrzej Tetych
 Gęświsy uważana jest za prosiakę gęsi domowej. Kiełkuje bardzo płochliwa, obecnie coraz częściej spotykana w pobliżu siedlisk ludzkich. Jest to ptak bardzo rodujący i opiekuńczy w stosunku do swoich pisklet. Jęskocze i wydaje różne dźwięki. Młode pod przewodnictwem rodziców lecą na zimowiska.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	MARZEC																																																	
14		1 Zdzisław, Graczyk <i>Primo Aprilis</i> <i>Wspieraniecny Dzień Parków</i>	2 Franciszka, Władysława	3 Rydziszka, Parkraczyk	4 Wacław, Sydor <i>Dzień Zielonych Budowlanych</i>	5 Izzy, Wincorczyk	6 Celastyna, Wilhelma	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Čr</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1 2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Čr	Pt	So	Ni							1 2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
Pn	W	Śr	Čr	Pt	So	Ni																																																			
						1 2																																																			
3	4	5	6	7	8	9																																																			
10	11	12	13	14	15	16																																																			
17	18	19	20	21	22	23																																																			
24	25	26	27	28	29	30																																																			
31																																																									
15	7 Donata, Rufina	8 Dominika, Jędrzejka	9 Mari, Marcelego	10 Michał, Marcelego	11 Leona, Filip	12 Józefa, Wilbra	13 Przemysław, Honorowitko <i>Niedziela palmowa</i>	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Čr</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1 2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Čr	Pt	So	Ni							1 2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
Pn	W	Śr	Čr	Pt	So	Ni																																																			
						1 2																																																			
3	4	5	6	7	8	9																																																			
10	11	12	13	14	15	16																																																			
17	18	19	20	21	22	23																																																			
24	25	26	27	28	29	30																																																			
31																																																									
16	14 Józefa, Rozmarna	15 Anasztaz, Ryszarda	16 Józef, Sienkiewicza	17 Robert, Piotrowski <i>Wielki Czwartek</i>	18 Józef, Karol <i>Wielki Piątek</i>	19 Adelfa, Tytusa <i>Wielka Sobota</i>	20 Czesława, Agnieszki <i>Wielkanoc</i>	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Čr</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1 2 3 4</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Čr	Pt	So	Ni							1 2 3 4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31								
Pn	W	Śr	Čr	Pt	So	Ni																																																			
						1 2 3 4																																																			
5	6	7	8	9	10	11																																																			
12	13	14	15	16	17	18																																																			
19	20	21	22	23	24	25																																																			
26	27	28	29	30	31																																																				
17	21 Feliks, Anżelma <i>Poniedziałek Wielkanocny</i>	22 Leona, Łukasza <i>Sobota Wielkanocna</i> <i>Dzień Zielony</i>	23 Jerzy, Władysława	24 Grzegorz, Aleksandra	25 Marka, Anżelma	26 Mari, Marcelego	27 Zofia, Teofila	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Čr</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1 2 3 4</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Čr	Pt	So	Ni							1 2 3 4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31								
Pn	W	Śr	Čr	Pt	So	Ni																																																			
						1 2 3 4																																																			
5	6	7	8	9	10	11																																																			
12	13	14	15	16	17	18																																																			
19	20	21	22	23	24	25																																																			
26	27	28	29	30	31																																																				
18	28 Pawła, Walerii	29 Piotra, Agnieszki	30 Mariana, Katarzyny																																																						

 Starostwo Powiatowe w Rzeszowie
 34-200 Iwona, ul. Gen. Władysława Andersza 2A
 tel. (076) 649 07 00, fax (076) 649 64 00
<http://www.powiat-rzeszowski.pl>
starostwo@powiat-rzeszowski.pl

 Zarząd Parków Krajoznawczych
 Powiat Rzeszowski i Węgiel Dąbrowski
 ul. Powiatowa 22, 34-230 Zabawa, tel./fax (076) 750 85 27
<http://www.pkwrtm.pl>
zpk@warszawa.mazury.pl

MAJ 2025. Szczęnięta lisa rudego (Vulpes vulpes). Fot. Tomasz Bałdyga.

Lis rudy posiada duże zdolności przystosowawcze do zmieniającego się otoczenia. Coraz częściej można go spotkać na terenie miast, gdzie znajduje schronienie i pokarm. Pokarm tego średniej wielkości drapieżnika to głównie gryzonie, ale też ptaki, ich jaja, gady, płazy czy padlina.

Maj 2025

Szczenięta lisa rudego (Vulpes vulpes). Fot. Tomasz Baldyga
 Lis rudy posiada duże zdolności przystosowawcze do zmieniającego się otoczenia. Coraz częściej można go spotkać na terenie miast, gdzie znajduje schronienie i pokarm. Pokarm tego średniej wielkości drapieżnika to głównie gryzonie, ale też ptaki, ich jaja, gady, płazy czy gadzina.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	KWIECIEŃ																																																	
18				1 Aniel, Filipa Święto Pracy	2 Różana, Rozylana Dobry Flak RP	3 Mari, Aleksandra Święto Konstytucji 3 Maja	4 Moniki, Floriana	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30											
Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni																																																			
	1	2	3	4	5	6																																																			
7	8	9	10	11	12	13																																																			
14	15	16	17	18	19	20																																																			
21	22	23	24	25	26	27																																																			
28	29	30																																																							
19	5 Henry, Włodzisława	6 Janka, Julija	7 Ludwika, Gosia	8 Aleksa, Stanisława	9 Różana, Rozylana	10 Izabela, Antoni	11 Franciszka, Janusza Święto Ewangelii Prawie Wschodzących	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni																																																			
						1																																																			
2	3	4	5	6	7	8																																																			
9	10	11	12	13	14	15																																																			
16	17	18	19	20	21	22																																																			
23	24	25	26	27	28	29																																																			
30																																																									
20	12 Czesława, Przemysław	13 Roberta, Szymona	14 Bronisława, Dorota	15 Janka, Janka Święto Piosenek Mieszkańców	16 Andrzej, Przemysław	17 Wacława, Stanisława	18 Feliksa, Aleksandra	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni																																																			
						1																																																			
2	3	4	5	6	7	8																																																			
9	10	11	12	13	14	15																																																			
16	17	18	19	20	21	22																																																			
23	24	25	26	27	28	29																																																			
30																																																									
21	19 Hanna, Michał	20 Bernarda, Bazyli	21 Wilczka, Tymoteusza	22 Julia, Henry Święto Świata Różnorodności Biologicznej	23 Czesława, Henry	24 Zuzanna, Jarek	25 Uliana, Grzegorz	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni																																																			
						1																																																			
2	3	4	5	6	7	8																																																			
9	10	11	12	13	14	15																																																			
16	17	18	19	20	21	22																																																			
23	24	25	26	27	28	29																																																			
30																																																									
22	26 Filipa, Paulina Dobry Flak	27 Janka, Julia	28 Augustyna, Jarek	29 Teodora, Magdalena	30 Feliksa, Ferdynanda	31 Aniel, Petroni	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>W</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>So</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30							
Pn	W	Śr	Cz	Pt	So	Ni																																																			
						1																																																			
2	3	4	5	6	7	8																																																			
9	10	11	12	13	14	15																																																			
16	17	18	19	20	21	22																																																			
23	24	25	26	27	28	29																																																			
30																																																									

Starostwo Powiatowe w Rzeszowie
 34-200 Rzeszów, ul. Gen. Władysława Andersza 2A
 tel. (017) 649 02 00, fax (017) 649 04 00
<http://www.powiat-rzeszowski.pl>
starostwo@powiat-rzeszowski.pl

Zarząd Powiatu Krajobrazowych
 Powiat Rzeszowski i Wągrowo Dywiewicki
 ul. Powiat 62, 34-230 Zabawa, tel./fax (017) 750 85 27
<http://www.pkwrtm.pl>
zpk@wamms.mazury.pl

CZERWIEC 2025. Perkoz dwuczuby (Podiceps cristatus) z pisklętami. Fot. Maciej Rodziewicz.

Pisklęta perkoza wymagają troskliwej opieki. Pomimo że od razu umieją pływać, przez pierwsze trzy tygodnie często korzystają z pleców rodziców. Nawet jeśli osiągną już ich wielkość, nadal piskiem dopominają się ryby od swoich opiekunów.

Czerwiec 2025 |

Perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*) z pisklętami. Fot. Maciej Rodziewicz
 Pisklęta perkozów wymagają troskliwej opieki. Pomimo, że od razu umieją pływać, przez pierwsze trzy tygodnie korzystają z grzbieta rodziców. Nawet jeśli osiągną już ich wielkość, nadal pisklętom dopominają się ryby od swoich opiekunów.

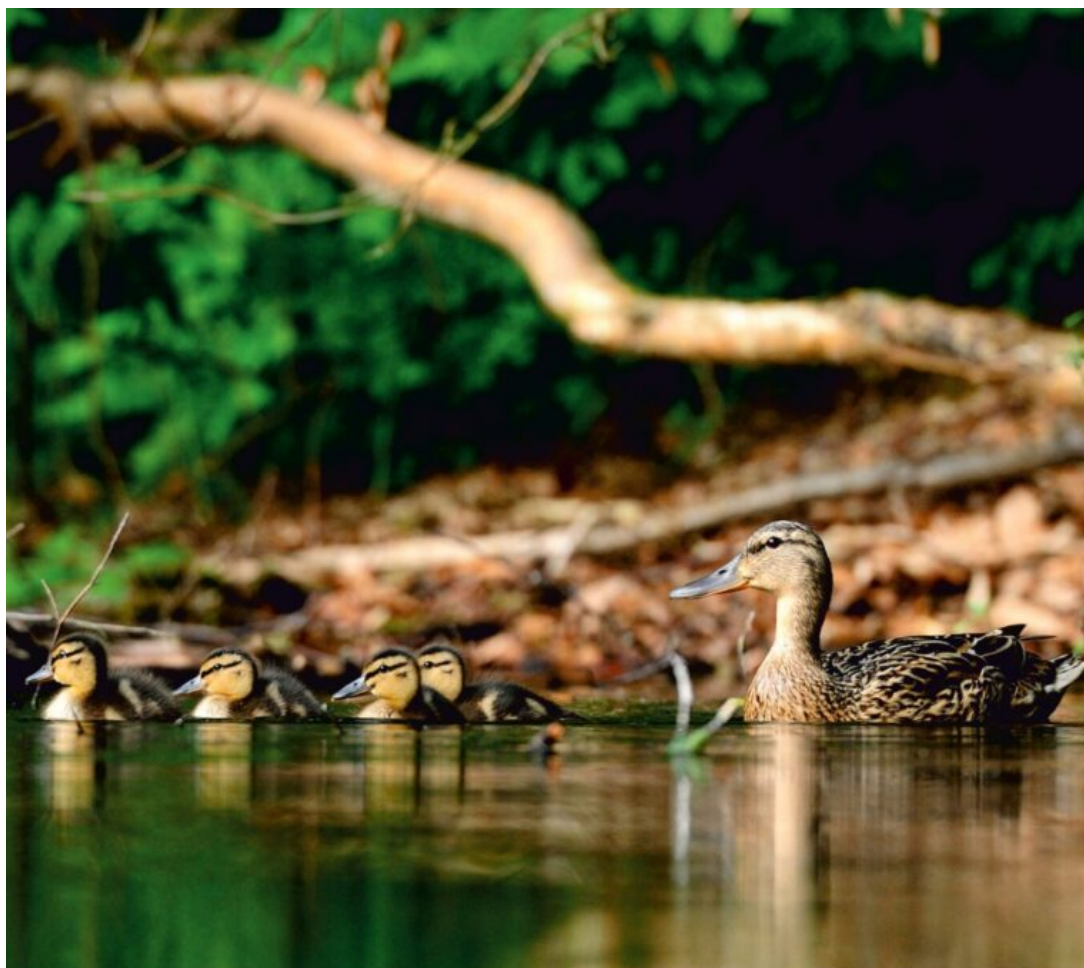
Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	MAJ
22							1 Józefa, Konrada Dawid Dostępcy	Pr. W. Śr. Cz. Pi. So. N. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
23	2 Dżozna, Marcelego	3 Leszka, Kłobuckiego	4 Karola, Franciszka	5 Walerii, Bonifacjusza Świętych Dziejów, Szymona	6 Pawła, Józefa	7 Roberta, Włodzisława	8 Maksyma, Modesta	
24	9 Pawła, Katarzyna	10 Bogumiła, Magorzaty	11 Bernardy, Feliksa	12 Jana, Ducha	13 Lucjana, Szymona	14 Waleriana, Bronisława	15 Wła. Józefa	
25	16 Anny, Justyny	17 Leona, Adama Świętych Dziejów, Władysława i Susanny	18 Marka, Eufrozyny	19 Gerazyma, Przemysła Błażka Cicha	20 Niny, Florentyny	21 Anny, Alojzego	22 Pawła, Florencjusza Przemysła, Leona	LIPIEC Pr. W. Śr. Cz. Pi. So. N. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
26	23 Wandy, Danusia Dawid Cicha	24 Jana, Danuś	25 Łucji, Wiktora	26 Jana, Pawła	27 Marii, Władysława	28 Leona, Bronisława	29 Piotra, Pawła	
27	30 Onufra, Lucyny							

Stowarzyszenie Powiatowe w Rzeszowie
 34-200 Rzeszów, ul. Gen. Władysława Andersza 2A
 tel. (017) 649 07 00, fax (017) 649 04 00
<http://www.powiat-rzeszowski.pl>
stowarzyszenie@powiat-rzeszowski.pl

Zespół Parków Krajoznawczych
 Projektanta Rzeszowski i Węgierski Dywizyjny
 ul. Władysława 62, 34-230 Zabawa, tel./fax (017) 750 85 27
<http://www.parkiwr.pl>
zpk@warszawa.mazury.pl

LIPIEC 2025. Samica krzyżówki (*Anas platyrhynchos*) z pisklętami. Fot. Grzegorz Zawrotny.

Krzyżówka, najpospolitsza z naszych dzikich kaczek jest ptakiem łownym. Jej sukces to umiejętność życia w pobliżu człowieka i duża zdolność reprodukcyjna. Jeżeli pierwszy, wiosenny lęg się nie powiedzie, to przystępuje do kolejnego. Zdarzają się pisklęta nawet w sierpniu.

Lipiec 2025 |

Samica krzyżówki (*Anas platyrhynchos*) z piskletami. Fot. Grzegorz Zawrotny
 Krzyżówka, nierzadko spotykana z naszymi dzikimi kaczkami jest ptakiem lęgowym. Jej sukces to umiejętność życia w pobliżu człowieka i duża zdolność reprodukcyjna. Jeżeli pierwszy, wiosenny jaj się nie powiodzie, to przystępuje do kolejnego. Złożą one piskleta nawet w sierpniu.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	CZERWIEC						
27		1 Helny, Mariana	2 Mari, Urbana	3 Jecha, Anabela	4 Teresa, Anacostego	5 Kacelin, Antoniego	6 Luci, Daniela	Pr	W	Śr	Ca	Pi	So	N
28	7 Cyril, Marianna	8 Elżbiety, Przemysła	9 Zdzisława, Włodzisława	10 Filipa, Aneta	11 Olga, Mateja	12 Jana, Gabriela	13 Ewa, Magdalena	2	3	4	5	6	7	8
29	14 Wacława, Bronisława	15 Henryka, Włodzisława	16 Mari, Bronisława	17 Ryszarda, Anacostego	18 Suzanna, Sylwiana	19 Włodzisława, Włodzisława	20 Czesława, Hanna	9	10	11	12	13	14	15
30	21 Dariusz, Andrzej	22 Magdalena, Bolesława	23 Ryszard, Apolinarego	24 Kinga, Władysław	25 Juliusz, Krzysztof	26 Ary, Mieczysław	27 Julia, Natalia	16	17	18	19	20	21	22
31	28 Wiktoria, Anacostego	29 Mari, Chyla	30 Julia, Ludwika	31 Igor, Mateja				23	24	25	26	27	28	29
								30						
								SIERPIEŃ						
								Pr	W	Śr	Ca	Pi	So	N
												1	2	3
								4	5	6	7	8	9	10
								11	12	13	14	15	16	17
								18	19	20	21	22	23	24
								25	26	27	28	29	30	31

Starostwo Powiatowe w Rawie
 34-200 Rawki, ul. Gen. Władysława Andersza 2A
 tel. (079) 649 02 00, fax (079) 649 64 00
<http://www.powiat-rawski.pl>
starostwo@powiat-rawski.pl

Zespół Parków Krajoznawczych
 Powiatu Rawskiego i Wągrowa Dystryktu
 ul. Powiat 62, 34-230 Żelazno, tel./fax (079) 738 85 27
<http://www.pkwrtm.pl>
zpk@warminia.mazury.pl

SIERPIEŃ 2025. Młody samiec daniela zwyczajnego (Dama dama). Fot. Andrzej Tetych.

Daniel zwyczajny pochodzi z Azji Mniejszej. Obecnie spotykamy go w wielu krajach, w tym także w Polsce. Większy od sarny, mniejszy od jelenia, posiadający dużą zmienność umaszczenia i łagodny charakter jest ozdobą wielu parków. Prowadzi się też hodowlę tego gatunku.

Sierpień 2025

Młody samiec daniela zwyczajnego (Dama dama). Fot. Andrzej Tetych
 Daniel zwyczajny pochodzi z Azji Mniejszej. Obecnie spotykamy go w wielu krajach, w tym także w Polsce. Większy od samy, mniejszy od jelenia, posiadający dużą zmienność umaszczenia i legodny charakter jest osobą wielu parków. Prowadzi się też hodowlę tego gatunku.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	LIPIEC																																																	
31					1 Paweł, Anitry	2 Gustaw, Alkasa	3 Luk, August	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31										
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
	1	2	3	4	5	6																																																			
7	8	9	10	11	12	13																																																			
14	15	16	17	18	19	20																																																			
21	22	23	24	25	26	27																																																			
28	29	30	31																																																						
32	4 Dominika, Przemysław	5 Marek, Stanisław	6 Sławek, Janusz	7 Dorota, Kasper	8 Emilia, Opatry	9 Roman, Romanita	10 Borys, Wacysław	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni								14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31																	
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
14	15	16	17	18	19	20																																																			
21	22	23	24	25	26	27																																																			
28	29	30	31																																																						
33	11 Dariusz, Floryan	12 Krzysztof, Hanna	13 Hajnalka, Dorota	14 Arkadiusz, Zuzanna	15 Marek, Agnieszka <i>Święta Wniebowstąpienia Pańskiego (MS)</i>	16 Rafał, Justyna	17 Julia, Mirosław	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni								14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31																	
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
14	15	16	17	18	19	20																																																			
21	22	23	24	25	26	27																																																			
28	29	30	31																																																						
34	18 Henryk, Dominika	19 Sobiesław, Julia	20 Bernarda, Sebastian	21 Janusz, Franciszek	22 Czesław, Tymoteusz	23 Filip, Apolonia	24 Jerzy, Barbara	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni								1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
1	2	3	4	5	6	7																																																			
8	9	10	11	12	13	14																																																			
15	16	17	18	19	20	21																																																			
22	23	24	25	26	27	28																																																			
29	30																																																								
35	25 Ludwika, Łucja	26 Marek, Zofia	27 Jacek, Monika	28 Paweł, Agnieszka	29 Sławek, Anna	30 Rafał, Szczepan	31 Bartłomiej, Renata	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni								1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
1	2	3	4	5	6	7																																																			
8	9	10	11	12	13	14																																																			
15	16	17	18	19	20	21																																																			
22	23	24	25	26	27	28																																																			
29	30																																																								

Starostwo Powiatowe w Rzeszowie
 34-200 Rzeszów, ul. Gen. Władysława Andersza 2A
 tel. (017) 649 02 00, fax (017) 649 64 00
<http://www.powiat-rzeszowski.pl>
starostwo@powiat-rzeszowski.pl

Zespół Parków Krajoznawczych
 Powiat Rzeszowski i Węgielnicy
 ul. Powiatowa 62, 34-230 Zabawa, tel./fax (017) 750 85 27
<http://www.pkw-rzeszowski.pl>
zpk@warmania.mazury.pl

WRZESIEŃ 2025. Para żurawi zwyczajnych (Grus grus) z pisklętami. Fot. Stanisław Blonkowski.

Żuraw zwyczajny może żyć ok. 30 - 40 lat. Znosi tylko dwa jaja w sezonie lęgowym, ale rzadko udaje mu się wychować obydwu pisklęta. Jednak długowieczność, dostępność pokarmu i ochrona gatunkowa spowodowały, że populacja żurawi posiada tendencję wzrostową.

Wrzesień 2025 |

Para żurawi zwyczajnych (Grus grus) z pisklętami. Fot. Stanisław Blonkowski
 Żuraw zępczany może żyć ok. 30 – 40 lat. Znosi tylko dwa jaja w sezonie lęgowym, ale rzadko udaje mu się wychować obydwie piskięta. Jednak długowieczność, dostępność pokarmu i ochrona gatunkowa spowodowały, że populacja żurawi posiada tendencję wzrostową.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	SIERPIEŃ
36	1 Stręgo, Bronisława	2 Stefana, Juliana	3 Izabeli, Szymona	4 Rozalii, Polity	5 Danoty, Wawroczyca	6 Beaty, Eugeniusza	7 Reginy, Michała	Pr. W. Śr. Cz. Pi. So. N. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
37	8 Marii, Adalberta	9 Piotra, Marianna	10 Bernarda, Sotysława	11 Józefa, Piotra	12 Marii, Teodora	13 Filipa, Eugenia	14 Cypriana, Bernarda	11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
38	15 Mikołaja, Włodzisława	16 Edyty, Klementyna <small>Międzynarodowy Dzień Odnowy Miast (Europejski Dzień Odnowy)</small>	17 Judyty, Franciszki	18 Henryka, Józefa <small>Międzynarodowy Dzień Środowiska</small>	19 Jeruzalima, Anthoniego <small>Dzień Światła (Pamięć i Niewiedzych Świata)</small>	20 Filipina, Euzabiego	21 Hipolita, Marianna	
39	22 Tomasa, Maurycyego	23 Teofil, Bogusława <small>Pierwszy Dzień Jesieni</small>	24 Gerarda, Teodora	25 Anieli, Władysława	26 Anthoniego, Szymona	27 Kozima, Demiana	28 Marka, Włodzisława <small>Sesamowy Dzień (Międzynarodowy Dzień Miodu)</small>	PAŹDZIERNIK Pr. W. Śr. Cz. Pi. So. N. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
40	29 Michała, Michałny	30 Zuzi, Hieronima <small>Dzień Chińskiego</small>						

 Starostwo Powiatowe w Rawańcu
 34-200 Rawań, ul. Gen. Władysława Andersza 2A
 tel. (079) 649 07 00, fax (079) 649 64 00
<http://www.powiat-ravanski.pl>
starostwo@powiat-ravanski.pl

 Zarząd Parków Krajoznawczych
 Powiat Rawański i Wągliki Dywielicki
 ul. Wągliki 62, 34-230 Zabawa, tel./fax (079) 738 85 27
<http://www.pkravm.pl>
zpk@wamnia.mazury.pl

PAŹDZIERNIK 2025. Prosięta dzika (Sus scrofa). Fot. Stanisław Blonkowski.

Dzik to duży ssak o krępej budowie, doskonałym węchu, słuchu i wyczulonym dotyku. Ostatnio populację tego zwierzęcia dziesiątkuje choroba afrykański pomór świń (ASF), przez co są regiony, z których dzik zniknął. W przyrodzie jednak nie ma pustki i powoli dziki wracają do naszych lasów.

Październik 2025

Prosięta dzika (Sus scrofa). Fot. Stanisław Blonkowski
 Dzik to duży ssak o krapkę budowie, doskonałym węchu, słuchu i wyczułonym dotyku. Ostatnio populację tego zwierzęcia dziesiątkuje choroba afrykański pomór świń (ASF), przez co są regiony, z których dzik zniknął. W przyrodzie jednak nie ma pustki i powoli dziki wracają do naszych lasów.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	WRZESIEŃ																																										
40			1 Danuły, Remigusza	2 Teofila, Dionizego	3 Gerarda, Teresy	4 Rozalii, Franciszka <i>Światowy Dzień Dębostoi dla Zwierząt</i>	5 Płacyda, Apolinarego	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Sr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>N</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Sr	Cz	Pt	Sb	N	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					
Pn	Wt	Sr	Cz	Pt	Sb	N																																												
1	2	3	4	5	6	7																																												
8	9	10	11	12	13	14																																												
15	16	17	18	19	20	21																																												
22	23	24	25	26	27	28																																												
29	30																																																	
41	6 Anurka, Brunona	7 Marii, Marka	8 Petliki, Brygidy	9 Ludwika, Dionizego	10 Pawły, Franciszka <i>Święto Drzewa</i>	11 Emilia, Aldony	12 Eustachego, Maksymiliana	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Sr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>N</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Sr	Cz	Pt	Sb	N	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					
Pn	Wt	Sr	Cz	Pt	Sb	N																																												
1	2	3	4	5	6	7																																												
8	9	10	11	12	13	14																																												
15	16	17	18	19	20	21																																												
22	23	24	25	26	27	28																																												
29	30																																																	
42	13 Edwarda, Teofila	14 Bernarda, Fortunaty <i>Dzień Nauczyciela</i>	15 Teresy, Jacego	16 Gawła, Ambrożego	17 Wikona, Magdaleny	18 Łukasza, Juliana	19 Piotra, Zuzewła	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Sr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>N</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1 2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </table>	Pn	Wt	Sr	Cz	Pt	Sb	N							1 2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Pn	Wt	Sr	Cz	Pt	Sb	N																																												
						1 2																																												
3	4	5	6	7	8	9																																												
10	11	12	13	14	15	16																																												
17	18	19	20	21	22	23																																												
24	25	26	27	28	29	30																																												
43	20 Henry, Kleopaty <i>Międzynarodowy Dzień Krajobrazu</i>	21 Urszuli, Harego	22 Filipa, Korduli	23 Teodora, Seweryna	24 Rabala, Marcyna	25 Kryspina, Ingi	26 Lucjana, Ewarysta	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Sr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>N</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1 2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </table>	Pn	Wt	Sr	Cz	Pt	Sb	N							1 2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Pn	Wt	Sr	Cz	Pt	Sb	N																																												
						1 2																																												
3	4	5	6	7	8	9																																												
10	11	12	13	14	15	16																																												
17	18	19	20	21	22	23																																												
24	25	26	27	28	29	30																																												
44	27 Sabiny, Wrony	28 Szymona, Tadeusza	29 Euzebii, Narcyza	30 Przemysława, Zenobia	31 Urbana, Augusta																																													

 Starostwo Powiatowe w Iławie
 14-200 Iława, ul. Gen. Władysława Andersa 2A
 tel. (89) 649 07 00, fax (89) 649 64 00
<http://www.powiat-ilawski.pl>
starostwo@powiat-ilawski.pl

 Zespół Parków Krajobrazowych
 Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich
 Jerzyski 62, 14-230 Dobrowo, tel./fax (89) 758 85 27
<http://www.pkwm.pl>
zpk@warmiamazury.pl

LISTOPAD 2025. Samica jelenia (Cervus elaphus) z cielęciem. Fot. Anita Witkowska.

Pierwsze dni życia cielę jelenia spędza w ukryciu, jednak matka czuwa nad jego bezpieczeństwem, przychodząc tylko na czas karmienia. Kiedy młode stanie się na tyle sprawne, by w razie niebezpieczeństwa salwować się ucieczką, dołącza do matki, a wraz z nią do stada.

Listopad 2025

Samica jelenia (Cervus elaphus) z cielęciem. Fot. Anita Witkowska
 Pierwsze dni życia cielę jelenia spędza w ukryciu, jednak matka czuwa nad jego bezpieczeństwem, przychodzi tylko na czas karmienia. Kiedy młode stanie się na tyle sprawne, by w razie niebezpieczeństwa salwować się ucieczką, odłącza do matki, a wraz z nią do stadła.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	PAŹDZIERNIK																																																	
44						1 Seweryna, Wiktorczy	2 Buhajka, Budyłwa	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31									
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
		1	2	3	4	5																																																			
6	7	8	9	10	11	12																																																			
13	14	15	16	17	18	19																																																			
20	21	22	23	24	25	26																																																			
27	28	29	30	31																																																					
45	3 Tybiel, Huberta	4 Karola, Ogięta	5 Sławomira, Ełżbiety	6 Feliksa, Leonarda	7 Antoniego, Eryka	8 Sewera, Gofryda	9 Ursyna, Teodora	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni								13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31																
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
13	14	15	16	17	18	19																																																			
20	21	22	23	24	25	26																																																			
27	28	29	30	31																																																					
46	10 Andrzeja, Ludwika	11 Mariola, Barbarosa <i>Narodowe Święto Niepodległości</i>	12 Felicy, Wiktora	13 Mikołaja, Stanisława	14 Serafina, Rogoza <i>Dzień Czynnego Polowca</i>	15 Alberta, Leopolda	16 Gertrudy, Edmunda	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni								1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
1	2	3	4	5	6	7																																																			
8	9	10	11	12	13	14																																																			
15	16	17	18	19	20	21																																																			
22	23	24	25	26	27	28																																																			
29	30	31																																																							
47	17 Orogona, Sabina	18 Anieli, Romana	19 Ełżbiety, Seweryna	20 Feliksa, Anzela	21 Janusza, Romana	22 Marka, Cypri	23 Anieli, Klementa	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni								1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
1	2	3	4	5	6	7																																																			
8	9	10	11	12	13	14																																																			
15	16	17	18	19	20	21																																																			
22	23	24	25	26	27	28																																																			
29	30	31																																																							
48	24 Janka, Flory	25 Eryka, Katarzyna	26 Krowada, Sylwestra	27 Waleriana, Maksymiliana	28 Orogona, Zdzisława	29 Błażka, Sabina	30 Andrzeja, Konstantego	<table border="1"> <tr><td>Pn</td><td>Wt</td><td>Śr</td><td>Cz</td><td>Pt</td><td>Sb</td><td>Ni</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni								1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Ni																																																			
1	2	3	4	5	6	7																																																			
8	9	10	11	12	13	14																																																			
15	16	17	18	19	20	21																																																			
22	23	24	25	26	27	28																																																			
29	30	31																																																							

Starostwo Powiatowe w Rzeszowie
 34-200 Rzeszów, ul. Gen. Władysława Andersa 2A
 tel. (017) 649 07 00, fax (017) 649 64 00
<http://www.powiat-rzeszowski.pl>
starostwo@powiat-rzeszowski.pl

Zespół Parków Krajoznawczych
 Powiat Rzeszowski i Węgielnicy
 ul. Powstańców 62, 34-230 Zabawa, tel./fax (017) 758 85 27
<http://www.pkw-rzeszowski.pl>
zpk@warszawa.mazury.pl

GRUDZIEŃ 2025. Wiewiórka pospolita (Sciurus vulgaris). Fot. Michał Janiak.

Wiewiórka jest gryzoniem aktywnym w dzień. Z natury ciekawska, zwinna, ale bardzo ostrożna, gdyż poluje na nią wiele drapieżników. Ten rudzielec może mieć od jednego do trzech miotów w roku. Dziesięć tygodni wystarczy, by młoda wiewiórka stała się samodzielna.

Grudzień 2025 |

Wiewiórka pospolita (Sciurus vulgaris). Fot. Michał Janiak
 Wiewiórka jest grzyzoziem aktywnym w dzień. Z natury ciekawka, zwinną, ale bardzo ostrożną, gdyż poluje na nią wiele drapieżników. Ten nudyielec może mieć od jednego do trzech młode w roku. Doświadczyć tygodni wystarczy, by młoda wiewiórka stała się samodzielnie.

Tydz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	LISTOPAD						
49	1 Niesi, Długosz	2 Paulina, Babary	3 Franciszka, Kowalewski	4 Barbary, Ponia, Bartoška	5 Kryszyna, Soby, Seleny, Czesł, Giełty	6 Mariola, Emilia, Mikołaj	7 Marcina, Ambrożego	Pr	W	Sr	Cz	Pi	So	Ni
50	8 Mari, Węglowska	9 Wiesławy, Lechał	10 Juli, Daniela	11 Danusza, Kowalewski, Dorot, Tereska, Giełty	12 Adalidy, Kowalewski	13 Juli, Ogi	14 Alhady, Izydora	3	4	5	6	7	8	9
51	15 Celina, Kowalewski	16 Euzabiosa, Zdzisława	17 Olegi, Lucjana	18 Olegina, Bogusława	19 Olegina, Anuska	20 Bogusława, Daniela	21 Tomasa, Tomasz	10	11	12	13	14	15	16
52	22 Jozefa, Honoraty, Pierwszy Dzień, Ziny	23 Wiktor, Stanisława	24 Adama, Ziny, Wigilia, Królka, Herodwana	25 Eugenii, Anuska, Bolesława	26 Olegina, Anuska, Bolesława	27 Kozmi, Daniela	28 Czesława, Teofila	17	18	19	20	21	22	23
1	29 Czesława, Tomasa	30 Sabiny, Eugeniusza	31 Sylwestra, Sylwestra					24	25	26	27	28	29	30
								STYCZEŃ 2026						
								Pr	W	Sr	Cz	Pi	So	Ni
										1	2	3	4	
								5	6	7	8	9	10	11
								12	13	14	15	16	17	18
								19	20	21	22	23	24	25
								26	27	28	29	30	31	

Stowarzyszenie Powiatowe w Rawie
 34-200 Rawka, ul. Gen. Władysława Andersa 2A
 tel. (079) 649 07 00, fax (079) 649 64 00
<http://www.powiat-rawski.pl>
stowarzyszenie@powiat-rawski.pl

Zespół Parków Krajoznawczych
 Powiatu Rawskiego i Wigierski Dywuliczny
 ul. Powiat 62, 34-230 Zabawa, tel./fax (079) 758 85 27
<http://www.pkwrt.pl>
zpk@warmina.mazury.pl

OKŁADKA: Łabędź niemy (Cygnus olor) z pisklętami. Fot. Dariusz Ciździel.

Łabędź niemy w sezonie lęgowym składa od 5 do 9 jaj. Dorosłe ptaki są troskliwymi rodzicami i zaciekle bronią swojego potomstwa. Mimo to dorosłość osiąga niewielka ilość piskląt. Najwięcej z nich ginie w pierwszym roku swojego życia.

2025

Maluchy Natury Powiatu Iławskiego

Publikacja Starostwa Powiatowego w Iławie.

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/76690-juz-jest-zobacz-powiatowy-kalendarz-edukacyjny-na-rok-2025-czekaja-dar-mowe-egzemplarze-zdjecia>